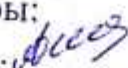
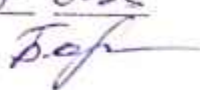

«Бекітемін»
Мектеп директоры:
Дуйсенбаева.Л.А.

«Келіседі»
Директордың оқу
жөніндегі орынбарасы:
Шарипов Н.К.
«31» 08 2023

«Қарады»
ӘБ отырысында
Хаттама №1
«31» 08 2023

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Арқалық қаласы білім бөлімінің №8 негізгі орта мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

Жаһандық құзыреттілік

5 – 8 сынып

Мұғалім: Қожабаева Ж.Е.

2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылында үлгілік оқу жоспарының вариативтік компонентіне 5-8 сыныптардағы «Жаһандық құзыреттер» курсы енгізіліп, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген.

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-8-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттер» курсы

Курстың мақсаты: Жаһандық азаматтық құзыреттілікке ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

5-8 сыныптарда курс бес бірлікті қамтиды: «Парасаттылық және этика», «Азаматтық және патриотизм», «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық», «Тіршілік қауіпсіздігі», «Экологиялық мәдениет».

Әр сынып үшін сағат саны мен күтілетін нәтижелерді көрсететін әр түрлі бірліктер ұсынылады. Ұсынылған курс тақырыбы 5-8 сынып оқушыларының жас ерекшеліктерін ескере отырып жасалған.

Мысалы, «Парасаттылық және этика» бірлігі (5-сынып) келесі тақырыптарды қамтиды:

1. Барлығы сәлемдесуден басталады
2. Ата-аналарға ризашылық білдіруді үйрену
3. Жанның кеңдігі-адамның безендірілуі
4. Үстелдегі мінез-кұлық этикасы. Үстелді орнату
5. Біз қорлау/қорлауға қарсымыз.

Юнит тақырыбының «Парасаттылық және этика» мазмұны білім алушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға, социумдағы табысты өзара іс-қимылға, ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Юниттің «Азаматтылық және патриотизм» (5-8-сыныптар) контенті тақырыптарының контенті білім алушылардың жергілікті, өңірлік, елдік, жаһандық ауқымдағы өзара тәуелділік мәселелерін сыни ұғыну, мемлекеттің, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениеттердің өзара байланысы қағидаларын түсіну, әлемде өз ұстанымдарында табысты аяққа бастаудың нәтижелерін елдену дағдыларын көздейді.

«Экологиялық мәдениет» юнитінің тақырыбы (5-8 сыныптар) білім алушыларды Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, өз денсаулығына, қоршаған

адамдарға және табиғатқа жауапкершілікпен қарау қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыруға ықпал етеді. Оқыту курсының нәтижесі табиғатты пайдалану құндылықтарына ие, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

Әртүрлі пәндер бойынша оқыту процесінде қалыптасатын білім алушылардың экологиялық мәдениеті алынған білімді практикада қолдануға баса назар аудара отырып, «Жаһандық құзыреттер» курсы юнитін зерделеу барысында бекітіледі.

«Тіршілік қауіпсіздігі» (5-8 сыныптар) юнитінің контенті педагогтарға оқыту процесін мынадай тақырыптар төңірегінде ұйымдастыруды ұсынады: «Қауіпсіз үй, аула, мектеп», «Менің үйім», Табиғаттағы қауіпсіздік», «Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік», «Қандай да

бірқауіптуындаған жағдайда білумаңызды», «Отпен ойнамаңыз!», «Құтқару қызметтері», «Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік», «Жауапты мінез-құлық және инфекциялардың алдын-алу», «Мен өзіме және басқаларға төтенше жағдайларда қалай көмектесе аламын?», «Менің қауіпсіздігім менің қолымда!», «Абайлаңыз, күдікті заттар!», «Техниканы қауіпсіз пайдалану», «Жеке басына қол сұғылмаушылық құқығы», «Өмір мен денсаулық үшін қауіпті жағдайлардан қалай шығу керек?», «Менің денсаулығым менің қолымда!», «Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет», «Мен не жеймін», «Тамақ қауіпсіздігі», «Зорлық-зомбылыққа төзбеушілік», «Қауіпсіздік мәселесін кім менталқылауға болады?», «Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?», «Үйдегі қауіпсіз мінез-құлық ережелері», «Телефон алаяқтары: не істеу керек?», «Жеке тұлғаны сақтау құқығы», «Алғашқы көмек көрсету ережелері».

«Жаһандық құзыреттер» курсына оқу нәтижесінде білімалушылар оны табысты тұлғаретіндесі паттайтын құндылықтарға: коммуникативтік дағдылар, этикалық нормалар мен мінез-құлық қыстанымдарына ие болады.

«Зайырлылық және дінтану негіздері» юнитін зерттеу тек 9-сыныпта ұсынылады. Келесі тақырыптар белгіленді: «Зайырлы мемлекет және дін», «Діннің пайда болуы мен маңызы, оның әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі», «Діннің құрылымы мен функциялары», «Діннің шығу тегі мен тарихы насандары», «Ежелгі сенім жүйелері, ұлттық және дәстүрлі діндер», «Буддизмнің діни ілімінің негіздері», «Дін сенімнің негіздері», «Ислам дінінің негіздері», «Қазақстанаумағындағы Ислам», «Қазақстанаумағындағы православие ілік діни ұйымдардың қызметі», «Ислам мәдениеті», «Жалғандіни ұйымдар мен ағымдар туралы түсінік. Терроризм», «Қазақстан – біртұтас және зайырлы мемлекет», «Қазақстанның бейбітшілік пен дінаралық келісім саласындағы саясаты».

«Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасының оқу нәтижесінің көлемі мыналарды құрайды:

- 5-8 – сыныптарда - 0,5 сағат (екі аптада бір рет), оқу жылында 17 сағат

«Жаһандық күйреттер» курсынан 5-сыныпқа арналған Күнтізбелік-тақырыптық жоспар

№	Тақырыптар	Сағат саны	Мерзімі	Ескертулер
Парасаттылық және этика				
1	Сәлемдесу-әдептіліктен басталады.	1	04.09.23	
2	Ата-ана отбасының негізгі діңгегі	1	14.09.23	
3	Кеңпейілділік – адам бойындағы жақсы қасиетті білдіретін этикалық ұғым	1	02.10.23	
4	Үстел басындағы этикет ережелерін білесің бе?	1	16.10.23	
5	Қорлау — басқа адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне әдепсіз түрде нұқсан келтіру	1	13.11.23	
Азаматтық және патриотизм				
6	Отбасы – сүйіспеншіліктің, құрмет пен ынтымақтастықтың ошағы	1	27.11.23	
7	Ұжым дегеніміз не? Ұжымдық еңбек мәдениеті туралы не білеміз?	1	11.12.23	
8	Адалдық пен әділеттілік өмірдің ұстанымы ретінде	1	25.12.23	
9	Саяхат этикасы: біз өз елмізді таныстырамыз	1	08.01.24	
10	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер	1	22.01.24	
Мединасауаттылық және қаржылық сауаттылық				
11	Мединасауаттылық дегеніміз не?	1	05.02.24	
12	Қаржылық сауаттылық бізге не үшін керек??	1	19.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі				
13	Қауіпсіз үй, аула, мектеп.	1	04.03.24	
14	Мен өзіме және басқаларға төтенше жағдайларда қалай көмектесемін	1	18.03.24	
15	Менің денсаулығым менің қолымда!	1	08.04.24	
16	Жеке басына қол сұғылмаушылық құқығы	1	22.04.24	
Экологиялық мәдениет				
17	«Экологиялық мәдениет» түсінігі	1	06.05.24	
18	Экология өмірдің жүрегі (өз денсаулығына, қоршаған адамдарға, табиғатқа жауапкершілікпен қарау)	1	20.05.24	
	Барлығы	18		

«Жаһандық кәсіптер» курсынан 6-сыныпқа арналған Күнтізбелік-тақырыптық жоспар

№	Тақырыптар	Сағат саны	Мерзімі	Ескертулер
Парасаттылық және этика				
1	Қоғамдағы қарым-қатынас принциптері ұлттық мұра ретінде	1	19.09.23	
2	Сыйлық қымбат емес – ар қымбат	1	26.09.23	
3	Бірігіп бәрін шешеміз	1	10.10.23	
4	Мектептің жүрегі, оның баға жетпес еңбегі – мен үшін қымбат	1	24.10.23	
5	Менің жауапкершілігім (отбасындағы, Отаналдындағы)	1	14.11.23	
Азаматтық және патриотизм				
6	Рәміздерім мақтанышым	1	28.11.23	
7	Менің жүрегім Отан деп соғады	1	12.12.23	
8	Өзгелдес ұлтан болғанша ...	1	26.12.23	
Медиасауаттылық және қаржылай сауаттылық				
9	Ғаламтор және мен		09.01.24	
10	Теңге және әлемдегі жетекші валюталар	1	23.01.24	
11	Отбасы экономикасы: кіріс және шығыс	1	06.02.24	
12	Қаржыны тиімді пайдалану	1	20.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі				
13	Қауіпсіздік қызметі	1	05.03.24	
14	Қауіпті және зиянды факторларды жіктеу	1	19.03.24	
15	Ғимараттағы қауіпсіздік ережелері	1	02.04.24	
16	Апатан құтқару жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу негіздері	1	16.04.24	
Экологиялық мәдениет				
17	Экологияның негізгі заңдары мен қағидалары	1	30.04.24	
18	Экологиялық мәдениет – жалпы адамзат мәдениетінің құрамдас бөлігі	1	14.05.24	
	Барлығы	18		

«Жаһандықкүзгіреттер» курсынан7-сыныпқа арналғанКүнтібелік-тақырыптықжоспар

№	Тақырыптар	Сағат саны	Мерзімі	Ескертулер
Парасаттылықжәне этика				
1	Адам бойындағыөңізгікасиет - парасат	1	06.09.23	
2	Әдептіліккағидалары	1	20.09.23	
3	Мектептеөзінұстаутәртібі	1	04.10.23	
4	Сөйлеу әдептері	1	18.10.23	
5	Кемшіліктермен жұмыс істеу - кемелдікке апаратын жол	1	15.11.23	
Азаматтық және патриотизм				
6	Апатілдіңкүдіреті.	1	29.11.23	
7	Елімдеөткенерлер	1	13.12.23	
8	Болашағымызбірлікте	1	27.12.23	
Медиасауаттылықжәнекаржылайсауаттылық				
9	Шынайыөмірдежәнеәлеуметтікжелідесөйлеуәдебі.	1	10.01.24	
10	ТЦифрларәлеміндеалаяқтарданкалайқорғанамыз?	1	24.01.24	
11	Қоржинаудыңмаңызы	1	07.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі				
12	Жер сілкінісі кезіндегі қауіпсіздік	1	21.04.24	
13	Техниканы қолданудағы қауіпсіздік ережелері	1	06.03.24	
14	Дұрыс тамақтану ережелері	1	20.03.24	
15	Қауіп-қатерсіз есейеміз			
Экологиялық мәдениет				
16	Экологиялықапаттыңтүрлері	1	10.04.24	
17	Экологиялықапаталдындағыелдер	1	24.04.24	
18	Меніңелімніңапаттыаймақтары	1	15.05.24	
	Барлығы	18		

«Жаһандықкүзiреттер» курсынан8-сыныпқа арналғанКүнтізбелік-тақырыптықжоспар

№	Тақырыптар	Сағат саны	Мерзімі	Ескертулер
Парасаттылықжәне этика				
1	Сүйіспеншілікөмірнегізі	1	01.09.23	
2	Қоғамүшінеңбектенуарызымыз	1	15.09.23	
3	Достықтағы адалдық	1	29.09.23	
4	Қазақ халқының дәстүріндегі ұрпақ тәрбиесінің ерекшелігі	1	13.10.23	
5	Естікісілерқатарындаболғыңызкелсе ...	1	27.10.23	
Азаматтық және патриотизм				
6	Дінаралықтатулық	1	17.11.23	
7	Көпұлттыелдердегіқарым-қатынасмәдениеті	1	01.12.23	
8	Отанғаадалдықтысактау	1	15.12.23	
Мединасауаттылықжәнеқаржылайсауаттылық				
9	Аккаунтқабөтенкомпьютерденкіруқаупі	1	12.01.24	
10	Салық және оның түрлері	1	26.01.24	
11	Нарықжәнеоныңтүрлері	1	09.02.24	
12	Ипотекалықнесие –әлемдік	1	23.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі				
13	Өмір сүру ортасындағы адам организміне кері әсер ететін факторлар	1	15.03.24	
14	Әсері күшті улы заттар	1	12.04.24	
15	Алғашқы көмек көрсету негіздері	1	26.04.24	
Экологиялық мәдениет				
16	Табиғат –адамзатқа аманат	1	10.05.24	
17	КелешектегіЖердіңқұрылымыменіңкөзіммен	1	24.05.24	
18	Әлемдікқоршағанортанықорғауқорлары	1		
	Барлығы	18		